

«Ψηλά από τη γέφυρα»

ΑΠΟ ΤΗΝ 8η ΣΕΛΙΔΑ

τίσια ατμόσφαιρα», στην οποία αναφέρεται ο συγγραφέας. Οι ηθοποιοί σχεδόν δεν έχουν πού να κάτσουν και πού ν' ακουμπήσουν. Τους στρώνει κι εκείνα τα σκουπίδια κάτω από τα πόδια. Φαίνεται, πως ο σκηνοθέτης πιστεύει, ότι η δημιουργία αυτού του εξωπραγματικού κόσμου, που οι δυο του πόλοι είναι ο ουρανός και τα σκουπίδια, μαζί με την επιτηδευμένη επιβράδυνση του ρυθμού του σκηνοκικού λόγου θα κάνουν αυτόματα τους ήρωες να φαίνονται σαν φιγούρες από όνειρο, και όλο το έργο σαν ένα μεγαλοχολικό ποίημα για τη μοίρα.

ΘΑ περίμενε κανείς, ότι ένας ηθοποιός μπορεί να επιτύχει μόνο αφού εκπληρώσει τον σκοπό που του αναθέτει ο σκηνοθέτης. Όμως νομίζω, ότι από τούτη τη συγκεκριμένη ομάδα το να απαιτείται παίξιμο μη ρεαλιστικό, υπερποιητικό, αποσαρκωμένο δεν είναι σωστό. Νέοι και άπειροι στην πλειοψηφία τους και όλοι τους ταλαντούχοι, οι ηθοποιοί απομακρύνονται από τον αρχικό ρυθμό, από το χαμήλωμα του πάθους, που τους επιβάλλεται. Το ερμηνευτικό τους ένστικτο τους σώζει, εμποδίζοντας τους να κάνουν πράγματα που δεν μπορούν να τους φέρουν κέρδος. Το ταλέντο τους τους επιβάλλει την επιτάχυνση του ρυθμού, τους ανάβει

τα πάθη, τους δίνει εσωτερική πεποίθηση, ότι οι φιγούρες του ονείρου πρέπει ν' αποκτήσουν σάρκα για να μπορεί να χυθεί αίμα. Αυτό ταιριάζει ειδικά στο παίξιμο του Ν. Μάκκα και της Ζωής Κυπριανού.

NOMIZΩ ότι η αρχική τους υποταγή στη στυλιστική πρόταση του σκηνοθέτη εξηγεί το γεγονός, ότι το πρώτο μέρος της ιστορίας των ηρώων τους δεν ξεκαθάρισε ψυχολογικά (εννοώ εκείνη την απαραίτητη σε όλα τα έργα του Μύλλερ, την αμυδρή σκιά της φευγαλέας ευτυχίας). Ο Εντυ αγωνίζεται απελπισμένα για να κρατήσει αυτή την σκιά της ευτυχίας, αυτή την στιγμιαία ισορροπία των αισθημάτων, ισορροπία στην κόψη του μαχαριού της μοίρας. Οι θεατές πρέπει να προλάβουν στην πρώτη σκηνή του έργου να νιώσουν την γλυκύτητα που υπάρχει στη συμπεριφορά του Εντυ απέναντι στη Κάθριν («Το ξέρεις πως μ' αυτό το χτένισμα μοιάζεις με Μαντόνα;». Αλλά ο Ν. Μάκκας δεν απέδωσε αυτές τις σκηνές μ' εκείνη την υποκριτική ελευθερία και την αυξανόμενη ορμή, με την οποία παίζει στο δεύτερο μέρος. Η Ζωή Κυπριανού έχει επίσης λίγο σκηνοκικό χρόνο πριν από την εμφάνιση του Ροντόλφο για να δείξει ότι το αίσθημα της με τον Εντυ ήταν σχεδόν αμοιβαίο. (Τα περιγράφει αργότερα: «Η Μπέατρις λέει πως είναι γυναίκα του, αλλά...

τι γυναίκα του — δεν βαριέσαι. Εγώ θάκανα ευτυχισμένο τον άνδρα μου...») — η Κάθριν εννοεί πως θάκανε ευτυχισμένο τον Εντυ.

Η ΑΘΩΟΤΗΤΑ και η ενοχή περιπλέκονται στην αρχική μορφή της Κάθριν. Η νεαρή ηθοποιός καταφέρνει όμως να εκφραστεί πολύ καλύτερα στον τραγικό κατήφορο του φινάλε, δηλώνοντας στις κορυφαίες στιγμές του έργου αναμφισβήτητο ταλέντο. Αυτό το σχήμα της αυξανόμενης δυναμικής της ερμηνείας δεν το ακολουθεί η Πόπη Αβραάμ. Η τέχνη και η πείρα της της επιτρέπουν να μην συγκρούεται με τη σκηνοθετική πρόταση. Συγκρατημένη, σχεδόν ασκητική, με λιτά μέσα αποιδεί το δράμα της γνώσης, της ανοχής και ταυτόχρονα της συνειδητής. Όμως αυτή η συγκρατημένη ερμηνεία δεν την αφήνει ν' αποκτήσει αυτή την τραγική ορμή, που κυριαρχεί τους νεαρούς της συναδέλφους και να φτάσει στα ύψη που πάντα μπορεί να φτάσει.

Ο Χρ. Ζάνος ένωσε πολύ τον ρόλο του. Το συγκρατημένο του παίξιμο δικαιολογείται από την ψυχολογία του ήρωα του και όχι από την σκηνοθετική προτροπή. Το ντροπαλό χαμόγελο, το μικρό χιούμορ, τις έννοιες, τον σκληρό θρίαμβο στη σκηνή με το σήκωμα της καρέκλας — όλα αυτά τα αποδίδει πολύ καλά, καλύτερα παρά τις σκηνές της φυλακής και του καυγά. Δεν εί-

ναι εκδηλωτικός κατά τη φύση του ο ηθοποιός.

ΕΚΤΟΣ από τους ρόλους που με διάφορους τρόπους πραγματοποιήθηκαν στη σκηνή, υπάρχει η περίπτωση του ρόλου του Ροντόλφο του Κ. Κονδύλη. Ο Ροντόλφο είναι ο μόνος διαφορετικός εξωτερικά ήρωας το έργο, διαφορετικός με την χροιά του μορφής, με την ακραία ελευθερία και από τον σκελετικό κώδικα τιμής, και από τα ανδρικά ιδεώδη του Μπρούκλιν. Ο μόνος τρόπος ν' αποδοθεί σωστά αυτός ο ρόλος είναι με πλήρη φυσική και ψυχολογική ελευθερία του ηθοποιού. Ο Κ. Κονδύλης μου φάνηκε αβέβαιος και στις κινήσεις του και στις ψυχολογικές του εκδηλώσεις. Αλλά συμβαίνει κάποτε οι ηθοποιοί να προκαλούν ταυτόχρονα δυο εντυπώσεις. Η μια ν' αυτό που κάνουν σε συγκεκριμένη παράσταση, η άλλη για την έμφυτη τους υποκριτική ποιότητα. Ο Κ. Κονδύλης πρέπει να μπορεί πολλά σε ρόλους με οξύ χαρακτηριστικό περίγραμμα, μου περίπλοκη πλαστική γραμμή, έχει μια αύρα ταλέντου.

ΤΕΛΕΙΩΝΟΝΤΑΣ θέλω να εκφράσω την άποψη ότι ένα ανέβασμα του έργου του Μύλλερ πρέπει να βγαίνει μέσα από βασανιστική διαδικασία, όπως βγήκε και η παράσταση του Σατρικού. Και σαν τέτοια την προτιμώ από την ανώδυνη παράσταση του «Θαν όλοι τους παιδιά μου» του ΘΟΚ.